

ע"פ 1697/20 - יפת שורדיקר נגד מדינת ישראל, פלוני

בית המשפט העליון

ע"פ 1697/20 - א'

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המערער: יפת שורדיקר

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. פלוני

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בתפ"ח 34537-06-18 מיום 28.1.2020 שניתן על ידי כב' השופטים י' רז-לוי, ג' שלו, א' משניות

בשם המערער: עו"ד נועם בונדר

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי באר שבע (כב' השופטת י' רז-לוי, כב' השופטת ג' שלוכב' השופט א' משניות) מיום 28.1.2020 בתפ"ח 34537-06-18, עד להכרעה בערעור.

1. המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות בריבוי עבירות של מעשים מגונים, בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנים (להלן: המתלוננת) (עבירות לפי סעיף 348(ב) בנסיבות 345(ב)(1) בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק)). על המבקש נגזר עונש של שש שנות מאסר בניכוי ימי מעצרו, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת בסך 100,000 ש"ח. המבקש הגיש ערעור על הכרעת הדין, ולחילופין על חומרת העונש ובד בבד הגיש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר. ביום 10.3.2020 הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר עד להחלטה אחרת.

2. על פי כתב האישום המתוקן, היה המבקש חבר קרוב של הורי המתלוננת ונהג לבקר בביתם לעיתים תכופות. במועדים רבים, בין יום 2.12.2014 עד ליום 2.5.2016, ביצע המבקש מעשים מגונים במתלוננת בכך שנגע בה בחזה ובאיבר מינה. בין היתר, במקרה אחד, עת ישב עם המתלוננת ועם אביה בבית וצפו במשחק כדורגל, המבקש כיסה את עצמו ואת המתלוננת בשמיכה, תפס את המתלוננת כשניסתה לקום, הכניס את ידו מתחת לבגדיה ונגע בה באיבר המין ובחזה במשך 90 דקות. במקרה אחר לחץ המבקש את ידה של המתלוננת על איבר מינו עד שהגיע לסיפוקו בתוך ידה. בנוסף, יוחסה למבקש עבירת אינוס, כשעל פי הנתען, לקח המבקש את המתלוננת לביתו ושם דחף אותה על מיטתו, נישק אותה בשפתיים, הפשיט אותה, נגע בחזה והחדיר את אצבעותיו לאיבר מינה.

ההלך בבית המשפט המחוזי

3. המבקש כפר במיוחס לו, לפיכך נשמעו ראיות. במסגרת המשפט הוגשו הודעות המתלוננת, שנחקרה על ידי חוקרת ילדים ולא העידה בפני בית המשפט, ונשמעה עדות חוקרת הילדים, אמה של המתלוננת, המדריכה שבפניה חשפה המתלוננת את הדברים ועדים נוספים. בית המשפט צפה גם בתיעוד חקירתה של המתלוננת על ידי חוקרת הילדים.

4. בהכרעת הדין מצא בית המשפט המחוזי כי גרסתה של המתלוננת מהימנה ביותר. בית המשפט ציין את התרשמות חוקרת הילדים כי המתלוננת אכן חוותה את האירועים עליהם דיווחה וקבע כי הצפייה בדיסקים המתעדים את חקירתה אכן מאששת התרשמות זאת.

סיוע לעדות המתלוננת שהוגשה על ידי חוקרת הילדים, מצא בית המשפט בעדות המדריכה של המתלוננת על נסיבות חשיפת האירועים על ידה בפניה; בעדות אמה של המתלוננת; ובמצבה הנפשי של המתלוננת.

5. ביחס לעדות המבקש, קבע בית המשפט כי היא הותירה רושם שלילי וכי אין לתת בה אמון, תוך שציין כי המבקש לא התייחס להאשמות באופן קונקרטי והתחמק ממתן תשובות. בית המשפט גם דחה את טענת המבקש לפיה המתלוננת העלילה עליו עלילת שווא, וקבע כי לא עלה מלפני המתלוננת כל רצון להפליל את המבקש, אלא להיפך. עוד נקבע כי הכחשות המבקש וניסיונותיו להרחיק את עצמו מהמתלוננת, בניגוד למה שעלה מחומר הראיות, מהווים שקרים המחזקים במידת מה את הראיות נגדו.

6. סיכומו של דבר, בית המשפט קבע כי אשמת המבקש הוכחה מעבר לכל ספק סביר. יחד עם זאת, נמצא כי לא ניתן לקבוע בוודאות הנדרשת כי המבקש החדיר את אצבעותיו לאיבר מינה של המתלוננת, ואף לא תחילת חדירה, ולכן זוכה המבקש מחמת הספק מביצוע עבירת האינוס שיוחסה לו, ותחת זאת הורשע בעבירה של מעשה מגונה.

7. בגזר דינו עמד בית המשפט המחוזי על מדיניות הענישה המחמירה בעבירות מין, בפרט באלו המבוצעות בקטינים; על חומרת המעשים בהם הורשע המבקש; על חומרת הנסיבות בהן בוצעו; ועל השפעת המעשים על המתלוננת ומשפחתה. עוד עמד בית המשפט על הנזק המשמעותי שנגרם למתלוננת עקב הפגיעה בה, כפי שזה עולה מתסקיר נפגעת העבירה. בית המשפט קבע מתחם ענישה אחד לכלל העבירות בהן הורשע המבקש, הנע בין ארבע לבין שמונה שנות מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ממושך ופיצוי משמעותי למתלוננת.

בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה, שקל בית המשפט לקולא את עברו הנקי של המבקש; את העדויות בדבר אופיו של המבקש ועזרתו לאנשים; ואת רצונו של המבקש להשתקם ולהקים משפחה, ולחומרה שקל את הצורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות מין כלפי קטינים. כמו כן, ציין בית המשפט כי לא ניתן לזקוף לחובתו של המבקש את כפירתו, אולם אין הוא ראוי להתחשבות כמי שהודה, הביע חרטה, נטל אחריות על מעשיו והפנים את חומרתם.

נוכח האמור, גזר בית המשפט המחוזי את העונשים שפורטו לעיל.

טענות המבקש והתשובה להן

8. בכל הנוגע להכרעת הדין, סומך המבקש בקשתו על סיכויי ערעור טובים, שכן הכרעת הדין מבוססת בעיקרה על עדות המתלוננת בפני חוקרת ילדים, ולא על התרשמותה הישירה של הערכאה הדיונית מעדות המתלוננת, ומכאן שאין כל יתרון לערכאה הדיונית על ערכאת הערעור ואין כל מניעה להתערבות בקביעותיה. לשיטת המבקש עדות המתלוננת הותירה שאלות לא פתורות והעלתה סתירות פנימיות. בהתייחס לאירוע המרכזי שהתרחש בדירתו טען המבקש כי עדות אם המתלוננת שוללת את האירוע, דבר המכרסם בעדות המתלוננת, ומכל מקום לצורך הרשעתו באירוע זה נדרשה ראיית סיוע נפרדת. לעמדת המבקש משהמתלוננת לא עומתה עם עדותה הסותרת של אמה ועם הסתירות הפנימיות בעדותה, מתעורר ספק שמא אירוע זה לא התרחש כלל. לשיטת המבקש הכרעת הדין מבוססת על ניתוח ופרשנות שגויים וללא התייחסות לתהיות שהועלו.

באשר לגזר הדין נטען כי העונש חורג מהותית מרף הענישה המקובל בעבירות מסוג זה, בשים לב לנסיבות הביצוע ולנסיבות האישיות של המבקש; בית המשפט לא שקל לקולא את חוסר האפשרות לקבוע את מספר המעשים ואת תדירותם, כך גם לא נתן משקל מספיק למצבו האישי של המבקש ובכלל זה גילו המבוגר; עדויות האופיי; וחלופי הזמן.

המבקש הצביע גם על הנסיבות הנלוות המצדיקות מתן עיכוב ביצוע, והן: התייצבותו לכל הדיונים במועד, מבלי שהיה נתון לתנאים מגבילים; חלופי הזמן מאז ביצוע העבירות הנטענות; מתן ערבויות משמעותיות להבטחת התייצבותו; הפקדת מלוא הפיצוי; והעדר החשש כי ינסה להימלט מן הדין.

9. בדיון בבקשה שנערך לפני, ביקשה המשיבה לדחות את הבקשה בהפנותה לכלל לפיו מי שהורשע ונגזר דינו יחל בריצוי עונשו באופן מיידי; כי חזקת החפות אינה עומדת עוד למבקש; כי הסיכוי שערכאת הערעור תתערב בממצאי המהימנות ביחס למתלוננת ולחוקרת הילדים ולקביעה כי המבקש הותיר רושם שלילי, נמוך בהינתן ראיות סיוע מהותיות שתמכו בעדות המתלוננת. עוד נטען כי הפגיעה במתלוננת הייתה ממושכת וכי יש לעיכוב ריצוי עונשו השלכה על מצבה הנפשי של המתלוננת.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בנימוקי הערעור, בהכרעת הדין ובגזר הדין ושקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

ככלל, נאשם שהורשע ונגזר עליו עונש מאסר בפועל לחל בריצוי עונשו באופן מיידי, ואין בהגשת ערעור כשלעצמה הכדילה צדיק עיכוב ביצוע העונש. יחד עם זאת, ניתן לעכב את ביצוע עונש המאסר, אם בית המשפט סבור כי הדבר ימנע פגיעה בזכויות המבקש שבמידה העולה על הנדרש, בין היתר, תוך בחינת השיקולים הבאים: סיכוי הערעור; סיווג הערעור; חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; תקופת המאסר שהושגה על המבקש ומועד הצפוי לדיון בערעור; עברו הפלילי של המבקש; התנהגותו במהלך המשפט; ונסיבותיה ואישיות של המבקש (ע"פ 111/99 שורן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241, 276-282 (2000)).

11. עיקר ערעורו של המבקש מכוון כלפי קביעות עובדה ומהימנות של בית המשפט המחוזי, ביחס לעדות המתלוננת ועדות אמה וכן לאופן שבו נחקרה המתלוננת על ידי חוקרת הילדים. אמנם, המתלוננת לא העידה בבית המשפט ועדותה הוצגה לבית המשפט באמצעות חוקרת ילדים, כך שבית המשפט המחוזי לא התרשם מעדותה באופן ישיר. אולם בית המשפט המחוזי לא הסתפק בכך משצפה בתייעוד החזותי של החקירה על ידי חוקרת הילדים. גם בנסיבות אלה התערבות ערכאת הערעור בקביעות הממצאים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית מצומצמת (ע"פ 9209/12 פלוני נ' מדינת ישראל (29.1.2013)).

12. הכרעת הדין בעניינו של המבקש מנומקת ומפורטת, ומתבססת בעיקרה על קביעות מהימנות ביחס לעדותה של המתלוננת בחקירתה על ידי חוקרת הילדים ועל התוספות הראייתיות שנמצאו לה, ובכלל זה מצבה הנפשי של המתלוננת, עדות אמה של המתלוננת, עדות המדריכה של המתלוננת על נסיבות חשיפת האירועים ודחיית טענות לעלילת שווא ועדותו של המבקש ככזו שהותירה רושם שלילי, וכן על התרשמותו של בית המשפט המחוזי מצפייה בתייעוד חקירתה של המתלוננת. יודגש, כי זיכוי המבקש מעבירת האינסוס נבע מאי-בהירות בשאלת קיומה של חדירה, ולא משום קיומו של ספק בדבר התרחשות האירוע. אי לכך, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין בשלב זה, לא שוכנעתי כי יש במכלול טענותיו של המבקש, כדי לשמוט את התשתית מתחת להכרעת הדין במידה המצדיקה עיכוב ביצוע העונש שהוטל עליו.

13. גם אורח תקופת המאסר הממושכת שהוטלה על המבקש, העומדת על שש שנים, ככלל, אינה מצדיקה המתן עיכוב ביצוע (ראו ע"פ 5741/04 יקריביץ' נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (12.9.2004)); ע"פ 4213/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (24.6.2015)). בשים לב לסוג העבירות, שבוצעו במספר הזדמנויות לאורך תקופה, לעונש המאסר המרביה קבוע בחוק לעבירה של מעשה מגונה בנסיבות שבהן הורשע המבקש, העומד על עשר שנים, הסיכוי עונשו של המבקש שיופחת במידה שתסכל את ערעורו, הוא קטן. זאת, גם אם אניח, ומבלי להביע דעה בעניין,

עמוד 4

כיתקבלנהכל טענותיובאשרלמשקלשישליטן לנסיבותיו האישיות, לגילו המבוגר, לעדויות האופי ולחלוף הזמן.

בנסיבותאלו, לאמצאתישישבהתנהלותושל המבקש במהלךניהולהמשפט, בחלוף הזמן, בערבויות שניתנו ובהעדר חשש כי ינסה להימלט מן הדיןכדילהטותאתהכףלטובתעיכובביצועעונשהמאסר.

14. סוף דבר, הבקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין נדחית, ועיכוב הביצוע הארעי עליו הוריתי ביום 10.3.2020 מבוטל בזאת.

המבקש יתייצב לריצוי מאסרו בימ"רדקל, או לפי החלטת שירות בתי הסוהר, ביום 17.5.2020 עד השעה 10:00 כשברשותו תעודת זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ב באדר התש"פ (18.3.2020).

ש ו פ ט